

Děkanát
Přírodovědecké fakulty
Jihočeské Univerzity
Braníšovská 31
CZ-370 05 České Budějovice

Tschechische Republik

Telefon (0201) 183 -2453
Fax (0201) 183 -3768
E-Mail hynek.burda@uni-due.de
Gebäude: Universitätsstraße 5, S05
Raum R04 H15
web: <http://www.uni-due.de/zoologie>

7. července 2008

Posudek školitele na dizertační práci RNDr. Lenky Barčiové

Application of modern data analysis tools in small mammal systematics

S Lenku Barčiovou jsem se prvně potkal v roce 2000, kdy jsem v březnu přednášel na Jihočeské univerzitě kurz "Reprodukční biologie". Kurz byl zakončen písemnou prací a tady na sebe Lenka prvně upozornila, když se známkou "výborně" zařadila mezi čtyři nejlepší z dvaceti zkoušených studentů. Ještě téhož roku jsem měl příležitost ji blíže poznat coby velice schopnou spoluorganizátorku mezinárodní konference "Rodens et Spatium" konané v Českých Budějovicích. Upoutala mou pozornost nejen živým zájmem o širokou zoologickou problematiku a velkým odborným přehledem, ale také organizačními schopnostmi a perfektní znalostí němčiny. Sympatický mi byl též její zájem o morfologii, obor, který již delší dobu stojí ve stínu populárnější molekulární biologie a eto-ekologie.

V roce 2002 obhájila Lenka Barčiová magisterskou diplomovou práci pod vedením kolegů Macholána a Sedláčka Využití geometrické morfometrie při studiu populací myšice křovinné (*Apodemus sylvaticus*) a myšice lesní (*A. flavicollis*) v České republice. Téma mne velmi zaujalo - cítil jsem, že aplikace této moderní a stále ještě ne zcela běžné metody i na problematiku adaptace a speciace podzemních hlodavců, jimiž se již léta zabývám, by dala danému výzkumu nové podněty. Téhož roku uskutečnila Lenka též studijní pobyt v rámci programu Sokrates/Erasmus na mé katedře v Essenu, v létě pak jsme společně navštívili mezinárodní konferenci "Rodens et Spatium" v Belgii. Měl jsem dost příležitostí diskutovat její další plány - chtěla své zkušenosti a znalosti geometrické morfometrie uplatnit a dále rozvíjet v doktorské práci. Sám jsem mohl sice dodat zajímavá témata a snad i materiál, ale rozhodně ne expertizu v oblasti geometrické morfometrie. I z důvodu vzdálenosti Essenu od Budějovic padla první volba na aplikaci geometrické morfometrie v chiropterologické problematice. Z více důvodů, které byly mimo možnosti vlivu Lenky Barčiové, musela ale toto téma vzdát. Zhruba v té době byla Lenka navíc konfrontována s vážnými zdravotními

problémy - s akutní boreliozou, která posléze přešla do chronické, vleklé formy - nemocí, jež vášnivě terénní zoology - a i k těm Lenka Barčiová patří - vážně ohrožuje. Přes tyto problémy, a časté a dlouhodobé hospitalizace - se ale Lenka nadále snažila udržovat kontakt s univerzitou - vlastně v té době již s dvěma univerzitami. Již řadu let pravidelně v rámci programu Erasmus a nebo i jako volunteer navštěvuje pravidelně Essenskou univerzitu a nabízí zde - v němčině - praktický blokový kurs morfometrie. Při této příležitosti jsem měl možnost ji poznat jako velmi zodpovědnou, pracovitou, nesmírně ochotnou, didakticky nadanou vysokoškolskou učitelku. Svou vstřícností a milou povahou si získala sympatie a přátelství celého mého oddělení. Její praktika a semináře získávají i vysoké ocenění studentů.

Pravidelné návštěvy Lenky v Essenu (a moje v Budějovicích) byly příležitostí k diskuzím o dalším průběhu a možnostech její dizertační práce. Postupně se krystalizovala i problematika využití geometrické morfometrie při studiu materiálu afrických rypošů. Rád jsem převzal formální vedení doktorské práce - bylo mne jasné, že ve speciální metodické problematice těžko mohu konkrétně pomoci - ale také jsem již natolik kolegyni Barčiovou poznal, že mi bylo i jasné, že této pomoci nebude třeba. Lenka Barčiová již v době svého magisterského studia zvládla metodiku natolik, že nadále již pracovala naprosto samostatně - od preparace lebek až po sepsání anglických rukopisů. Ve všech fázích této práce byla profesionální a zcela samostatná. Moje konzultace tak dostaly ráz akademických diskuzí mezi kolegy. I v těchto diskuzích uplatňovala Lenka Barčiová originální osobní postřehy, kritické, ale i sebekritické myšlení.

Předložená práce se zakládá na zevrubném studiu lebeční variace u myšic a rypošů stříbřitých v závislosti na nejrůznějších vnitřních a zevních faktorech. Metodické zpracování, rozsah materiálu, učiněné závěry a v neposlední řadě i jazykový styl - práce je psaná čtivým, pregnantním stylem, převážně velmi dobrou angličtinou - zaručují, že práce projdou i recenzním řízením v impaktovaných mezinárodních odborných časopisech.

Dosavadní pedagogická a organizační aktivita RNDr. Lenky Barčiové, a zejména předložená doktorská práce dokládají, že kandidátka je schopna samostatně vědeckým přístupem zpracovat rozsáhlé interdisciplinární téma.

Jednoznačně doporučuji promoční komisi přijmout tuto práci coby dizertaci.



(Hynek Burda)

Univerzitní profesor
vedoucí Katedry obecné zoologie
Univerzita Duisburg-Essen

Prof. Dr. Hynek Burda
UNIVERSITÄT DUISBURG-ESSEN
FB Biologie und Geographie
Abt. Allgemeine Zoologie
45117 Essen